

ด่วน

ที่ อก ๐๖๐๘/๔๑ ๙๖

กระทรวงอุตสาหกรรม

ถนนพระรามที่ ๖ กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๕

เรื่อง รายงานผลการดำเนินการศึกษาแนวทางการปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทราย และการช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของชาวไร้อ้อย

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๒๒๕๗๘ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๓
๒. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๒๒๕๐๙ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๓
๓. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว ๓๐ ลงวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๔
๔. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๔๕๗๙ ลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕
๕. รายละเอียดการจ่ายเงินกู้เพิ่มค่าอ้อย ๑๕๔ บาทต่อตัน ประจำปีการผลิต ๒๕๕๔/๒๕๕๕

ด้วยกระทรวงอุตสาหกรรมขอเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อทราบรายงานความคืบหน้าการดำเนินการตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๔ และวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ เกี่ยวกับการศึกษาแนวทางการปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทราย และการช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของชาวไร้อ้อยในฤดูการผลิตปี ๒๕๕๔/๒๕๕๕ ซึ่งเป็นการดำเนินการตามนัยมาตรา ๔(๑๓) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการ พ.ศ. ๒๕๔๘ โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑ ความเป็นมา

๑.๑ คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๓ มีมติตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมเสนอ ดังนี้

(๑) เห็นชอบการกำหนดราคาอ้อยขั้นต้น ฤดูกาลผลิตปี ๒๕๕๓/๒๕๕๔ ที่อัตราตันอ้อยละ ๙๔๕ บาท ณ ระดับความหวาน ๑๐ ซี.ซี.เอส. (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

(๒) อนุมัติให้กองทุนอ้อยและน้ำตาลทรายกู้เงิน (Straight loan) จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ในอัตราดอกเบี้ยผ่อนปรนเพื่อนำมาช่วยเหลือชาวไร้อ้อย ในอัตราตันอ้อยละ ๑๐๕ บาท โดยให้จ่ายตรงให้กับชาวไร้อ้อยในทุกตันอ้อยที่ส่งเข้าหีบในโรงงานน้ำตาลทรายในฤดูการผลิตปี ๒๕๕๓/๒๕๕๔ รวมทั้งอนุมัติให้แก้ไขเพิ่มเติมการดำเนินการตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๑ ที่เห็นชอบให้ปรับขึ้นราคาขายน้ำตาลทรายอีกกิโลกรัมละ ๕ บาท เป็นรายได้ของกองทุนฯ สำหรับนำไปชำระหนี้ของชาวไร้อ้อย โดยให้กองทุนฯ สามารถนำเงินรายได้จากการปรับขึ้นราคาน้ำตาลทรายดังกล่าวไปใช้ในการช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนของชาวไร้อ้อยที่ส่งอ้อยเข้าหีบ ฤดูกาลผลิตปี ๒๕๕๓/๒๕๕๔ ด้วย (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

/๑.๒ คณะรัฐมนตรี...

๑.๒ คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๔ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓) มีมติรับทราบผลการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตามมติของคณะกรรมการร่วมภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ที่ให้คงอัตราการนำเงินเข้ากองทุนฯ ๕ บาทต่อกิโลกรัม จนวนกว่ากองทุนฯ จะชำระหนี้ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๓ แล้วเสร็จ รวมทั้งมอบหมายให้กระทรวงอุตสาหกรรมดำเนินการศึกษาแนวทางการปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทรายทั้งระบบให้แล้วเสร็จและเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

๑.๓ กระทรวงอุตสาหกรรมได้เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาการให้ความช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของชาวไร่อ้อยในฤดูกาลผลิตปี ๒๕๕๔/๒๕๕๕ ดังนี้

(๑) อนุมัติตามมติคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย ให้กองทุนอ้อยและน้ำตาลทรายกู้เงินจาก ธ.ก.ส. เพื่อนำมาช่วยเหลือชาวไร่อ้อยในฤดูกาลผลิตปี ๒๕๕๔/๒๕๕๕ ในอัตราตันอ้อยละ ๑๕๔ บาท โดยให้จ่ายตรงให้กับชาวไร่อ้อยในทุกตันอ้อยที่ส่งเข้าหีบในโรงงานน้ำตาลทรายตามปริมาณอ้อยเข้าหีบจริงในฤดูกาลผลิตปี ๒๕๕๔/๒๕๕๕ โดยให้นำรายได้จากการปรับขึ้นราคาจำหน่ายน้ำตาลทรายมาชำระหนี้ ธ.ก.ส.

(๒) เห็นชอบให้คงการปรับขึ้นราคาน้ำตาลทรายภายในประเทศอีกลิตรละ ๕ บาท ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๑ โดยให้นำเงินจากส่วนที่ปรับขึ้นราคาน้ำตาลทรายภายในประเทศดังกล่าวเป็นรายได้ของกองทุนฯ สำหรับนำไปชำระหนี้เงินกู้เพื่อเพิ่มค่าอ้อยให้กับชาวไร่อ้อยที่ส่งอ้อยเข้าหีบในฤดูกาลผลิตปี ๒๕๕๔/๒๕๕๕

(๓) เพื่อให้การดำเนินการช่วยเหลือเกษตรกรชาวไร่อ้อยเป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลอย่างแท้จริง เห็นควรมอบหมายให้กองทุนอ้อยและน้ำตาลทราย ควบคุม ตรวจสอบ กำกับดูแล การจ่ายเงินช่วยเหลือชาวไร่อ้อยให้ถึงมือชาวไร่อ้อยที่มีสิทธิ ให้ถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ ตามมติคณะกรรมการบริหารกองทุน

๑.๔ คณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๔ (ฝ่ายเศรษฐกิจ) ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรี (นายกิตติรัตน์ ณ ระนอง) เป็นประธานกรรมการ ในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ พิจารณาข้อเสนอของกระทรวงอุตสาหกรรม ตามข้อ ๑.๓ แล้วมีมติเห็นชอบตามที่เสนอ โดยให้ดำเนินการตามข้อสังเกตเพิ่มเติมดังนี้

(๑) ให้กองทุนอ้อยและน้ำตาลทรายบันทึกบัญชีให้เกษตรกรชาวไร่อ้อยเป็นลูกหนี้ของกองทุนฯ โดยมีข้อมูลลูกหนี้แยกเป็นรายให้ชัดเจน

(๒) ให้กระทรวงอุตสาหกรรมจัดระบบควบคุม ตรวจสอบ กำกับดูแลการจ่ายเงินช่วยเหลือชาวไร่อ้อยที่มีสิทธิให้ถูกต้องและครบถ้วนสมบูรณ์ โดยให้มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมดำเนินการด้วย

(๓) ในการเตรียมการสำหรับฤดูกาลผลิตปี ๒๕๕๕/๒๕๕๖ ให้มีการทบทวนสูตรการคิดต้นทุนการผลิตและการกำหนดราคาอ้อยให้สะท้อนความเป็นจริง เพื่อบรรเทาปัญหาการเรียกร้องของชาวไร่อ้อย และเพื่อมิให้กองทุนฯ มีภาระหนี้สินจนไม่สามารถทำหน้าที่เป็นกลไกในการรักษาเสถียรภาพของระบบอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทรายได้อย่างมีประสิทธิภาพ และให้ดำเนินการปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทรายทั้งระบบ ทั้งนี้ ให้กระทรวงอุตสาหกรรมเร่งรัดผลการศึกษาของ TDRI เพื่อนำมาประกอบการพิจารณา กำหนดโครงสร้างราคาอ้อยและน้ำตาลทรายให้แล้วเสร็จภายในเดือนกันยายน ๒๕๕๕

ซึ่งคณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ได้พิจารณาแล้วลงมติอนุมัติตามมติคณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๔ (ฝ่ายเศรษฐกิจ) ครั้งที่ ๒/๒๕๕๕ ข้างต้น (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๔)

๒. เหตุผลและความจำเป็นต่อนำเสนอคณะรัฐมนตรี

การดำเนินการศึกษาแนวทางการปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทรายทั้งระบบ และการช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของชาวไร้อ้อยในฤดูการผลิตปี ๒๕๕๔/๒๕๕๕ เป็นเรื่องที่กระทรวงอุตสาหกรรมจะต้องรายงานผลการดำเนินการให้คณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๔ และวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ มีมติให้กระทรวงอุตสาหกรรมเร่งรัดผลการศึกษาแนวทางการปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทรายทั้งระบบของ TDRi เพื่อนำมาประกอบการพิจารณากำหนดโครงสร้างราคาอ้อยและน้ำตาลทรายให้แล้วเสร็จภายในเดือนกันยายน ๒๕๕๕ และการช่วยเหลือเพิ่มค่าอ้อยในฤดูการผลิตปี ๒๕๕๔/๒๕๕๕ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ จำเป็นต้องดำเนินการจ่ายเงินให้ถึงเกษตรกรชาวไร้อ้อยที่มีสิทธิโดยเร็ว เพื่อให้มีรายได้นำไปใช้ในการดำรงชีพและการประกอบอาชีพปลูกอ้อยต่อไป

๔. ข้อเท็จจริง

๔.๑ ความคืบหน้าการปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทรายทั้งระบบ

กองทุนอ้อยและน้ำตาลทรายได้ทำสัญญาว่าจ้างมูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRi) เป็นที่ปรึกษาเพื่อปฏิบัติงานโครงการศึกษาวิจัยแนวทางการปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทรายของไทย เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๔ โดยมีขอบเขตการศึกษาครอบคลุมประเด็นสำคัญ ได้แก่ การปรับปรุงระบบแบ่งปันรายได้ระหว่างชาวไร้อ้อยและโรงงานน้ำตาลทราย การบริหารจัดการน้ำตาลทรายเพื่อการบริโภคภายในประเทศ การปรับปรุงบทบาทและสร้างความเข้มแข็งของกองทุนฯ การปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. ๒๕๒๗ และการปรับปรุงบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น ซึ่งตามสัญญาว่าจ้าง กำหนดการส่งมอบงานทั้งหมดเป็น ๔ งวด โดยงานงวดสุดท้าย TDRi จะต้องส่งมอบรายงานการศึกษาระดับสมบูรณ์ ภายในวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๕ ซึ่ง TDRi ได้ส่งมอบรายงานการศึกษาระดับสมบูรณ์แล้ว เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๕ ในขณะนี้ คณะกรรมการพิจารณาตรวจการรับจ้างอยู่ในระหว่างการตรวจรับงานตามสัญญา

๔.๒ ความคืบหน้าการจ่ายเงินช่วยเหลือเพิ่มค่าอ้อยฤดูการผลิตปี ๒๕๕๔/๒๕๕๕

ตามที่คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ มีมติให้ช่วยเหลือเพิ่มค่าอ้อยในฤดูการผลิตปี ๒๕๕๔/๒๕๕๕ ในอัตราตันอ้อยละ ๑๕๔ บาท โดยให้กองทุนอ้อยและน้ำตาลทรายบันทึกบัญชีให้เกษตรกรชาวไร้อ้อยเป็นลูกหนี้ของกองทุนฯ โดยมีข้อมูลลูกหนี้แยกเป็นรายให้ชัดเจน และให้กระทรวงอุตสาหกรรมจัดระบบควบคุม ตรวจสอบ กำกับดูแลการจ่ายเงินช่วยเหลือชาวไร้อ้อยที่มีสิทธิให้ถูกต้องและครบถ้วนสมบูรณ์ นั้น กองทุนฯ ได้ลงนามในสัญญากู้เงินจาก ธ.ก.ส. เมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๕ และมีการควบคุม กำกับดูแล โดยให้ชาวไร้อ้อยจัดทำบันทึกการรับเงินช่วยเหลือเพิ่มค่าอ้อยและการยินยอมให้กองทุนฯ บันทึกบัญชีให้ชาวไร้อ้อยเป็นลูกหนี้แยกเป็นแต่ละราย และคณะทำงานควบคุมการผลิตประจำโรงงานน้ำตาลทรายของแต่ละโรงงานที่ประกอบด้วยผู้แทนชาวไร้อ้อย โรงงานน้ำตาลทราย และสำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย ร่วมตรวจสอบและรับรองความถูกต้อง แล้วนำเสนอกองทุนฯ ตรวจสอบ เพื่อแจ้งให้ ธ.ก.ส. ส่งจ่ายเงินช่วยเหลือเข้าบัญชีชาวไร้อ้อยที่มีสิทธิโดยตรงต่อไป ซึ่งจากการรายงานผลการจ่ายเงินเพิ่มค่าอ้อยดังกล่าวของสำนักงานกองทุนอ้อยและน้ำตาลทราย ณ วันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๕ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๕) ธ.ก.ส. มีการจ่ายเงินช่วยเหลือให้แก่ชาวไร้อ้อยไปแล้วจำนวน ๑๕,๐๖๙.๐๖ ล้านบาท (ปริมาณอ้อย๙๗,๘๕๑,๐๗๐.๔๐ ตัน) จากจำนวนเงิน

/ที่ต้องจ่าย...

ที่ต้องจ่ายเพิ่มค่าอ้อยทั้งสิ้น ๑๕,๐๘๘.๘๗ ล้านบาท คงเหลืออ้อยที่ยังมิได้รับเงินช่วยเหลืออีก ๑๒๘,๖๑๙.๘๐๑ ต้น หรือประมาณร้อยละ ๐.๑๓ ของปริมาณอ้อยที่ส่งเข้าหีบทั้งหมด ในปี ๒๕๕๔/๒๕๕๕ ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น ๙๗,๙๗๙,๖๙๐.๒๐๑ ต้น

นอกจากนี้ กระทรวงอุตสาหกรรมได้แต่งตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลการจ่ายเงินช่วยเหลือ ชาวไร้อ้อยในฤดูกาลผลิตปี ๒๕๕๔/๒๕๕๕ ประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวง อุตสาหกรรม กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงการคลัง เพื่อดำเนินการติดตาม ตรวจสอบ และกำกับดูแลการจ่ายเงินช่วยเหลือเพิ่มค่าอ้อยของกองทุนฯ ซึ่งในขั้นนี้ การจ่ายเงินช่วยเหลือดังกล่าว ยังไม่มีปัญหาอุปสรรคและข้อร้องเรียนแต่อย่างใด

๕. ข้อคิดเห็นของกระทรวงอุตสาหกรรม

กระทรวงอุตสาหกรรมพิจารณาแล้วมีความเห็นว่า เนื่องจากในขณะนี้การตรวจรับรายงาน การศึกษาวิจัยแนวทางการปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทรายของไทยฉบับสมบูรณ์ อยู่ในระหว่าง การพิจารณาตรวจรับงานของคณะกรรมการตรวจรับการจ้าง และเมื่อคณะกรรมการตรวจรับการจ้างตรวจรับ งานเรียบร้อยแล้ว ก็จะต้องนำรายงานการศึกษาวิจัยดังกล่าวเสนอคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย ซึ่งประกอบด้วยผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่ ผู้แทนชาวไร้อ้อย โรงงานน้ำตาลทราย และหน่วยงานราชการ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณหาข้อสรุปร่วมกันก่อนที่จะดำเนินการปรับโครงสร้างระบบอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทราย ให้เหมาะสมต่อไป อีกทั้ง ในขณะนี้การดำเนินการจ่ายเงินช่วยเหลือเพิ่มค่าอ้อยให้แก่ชาวไร้อ้อยในฤดูกาลผลิต ปี ๒๕๕๔/๒๕๕๕ ยังไม่แล้วเสร็จ จึงเห็นควรรายงานความคืบหน้าการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว เพื่อคณะรัฐมนตรีทราบไว้ชั้นหนึ่งก่อน และเมื่อการดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว จะได้รายงานผลให้คณะรัฐมนตรี ทราบโดยด่วนต่อไป

๖. ข้อเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา

กระทรวงอุตสาหกรรมขอเสนอสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบ รายงานความคืบหน้าการดำเนินการศึกษาแนวทางการปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทราย และ การช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของชาวไร้อ้อยในฤดูกาลผลิตปี ๒๕๕๔/๒๕๕๕ ตามข้อเท็จจริงในข้อ ๔ ข้างต้น ไว้ชั้นหนึ่งก่อน และเมื่อการดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว กระทรวงอุตสาหกรรมจะได้รายงานผล ให้คณะรัฐมนตรีทราบโดยด่วนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(หม่อมราชวงศ์พงษ์สวัสดิ์ สวัสดิวัตน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย
สำนักนโยบายอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทราย
โทร ๐๒ ๓๕๔ ๓๔๔๔ โทรสาร ๐๒ ๓๕๔ ๓๔๔๕
E-mail: ocsb๐๖๐๙@ocsb.go.th